

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

ט רבי יוחנן וסביא אמרי אין מקבלין גרים מן התרמודיים. מימה היכי פליג ר' יוחנן אחגי הנציא ושמתא סבר ר' יוחנן שלא אמרה חגי מעולם: **קא פסיק** ותני אפי' מתרמוד. מימה דלמא לבד מתרמוד כדאמרי' צפ"ק דגיטין (דף א.) לא לבד מצבל: **אמוראי** נינהו ואיבא דרבי יוחנן. דההוא דסבר אין מקבלים גרים מן התרמוד לית ליה אליבא דרבי יוחנן שמתא הלכה כסתם משנה א"ג סבר מן העובדי כוכבים טהורים לבד מתרמוד ומיהו ע"כ ל"ל דל"ל הלכה כסתם משנה דהא קסבר עובד כוכבים ועבד הבא על ישראלית הולד ממזר וסתם מתני' דהאומר (קדושין דף טו:) סברה *דהולד כשר דלר"ע דוקא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין הוא דהו ממזר מעובד כוכבים ועבד כדמוכח צפ"ק עשרה יוסקין (שם עה:) וסת' ומתני' דהאומר סוברת לקידושין תופסין בחייבי לאוין דקתני כל מקום שיש קידושין ויש שם עבירה כגון ממזרת ונתינה לישראל וא"כ אין ממזר מעובד כוכבים ועבד והא' דקתני התם כל מי שאין לה מעליו קידושין אבל יש עליה קידושין מעל אחרים הולד ממזר היינו כמו על אחת מכל עריות שבמורה ולא מעובד כוכבים ועבד נמי אע"ג דעובד כוכבים ועבד נמי אין לה עליו קידושין ויש עליה קידושין מעל אחרים וכה"ג איכא בגמרא ואע"ג דאיכא סתמא אחרינא לקמן צפ"ק אלמנה (דף טז:) דסברה דיש ממזר מעובד כוכבים ועבד מ"מ מאי אולמיה דהך סתמא מהך סתמא דכה"ג פריך ברש"י שבעות (דף ז.)

מוסף רש"י

קפסיק ותני. הבאין בנין העובדי כוכבים טהורין ואפילו מן תרמוד. אלמא בני תרמוד עובד כוכבים גמורים הן (דהא דאזאת אומרת ומקבלין גרים מתרמוד. וכשרין לבא בהן ולא אמרינן ממזרים הן (דהא שנתערבו בנות עשרת השבטים ועמיהם ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר (שם). הלכה כסתם משנה. רבי הוא סדר המשנה וכשרה דבני חסד וישבו צעירי שאין סתם ולא הוינו שם אומרו עליהן כדי שלא יהו עניה משפ יתור ויגלוין כאלו שטו משפ הממונים ויעשו כמותן (ביצה ב.). אמוראי ניהו ואלבא דר' יוחנן. אמר סתם משנה אמר ר' יוחנן אמר ר' יוחנן דלח' כיל ר' יוחנן לנמורי הלכה כסתם משנה, אלמא היכא דקפריה ליה אמר כהיה הלכה כמשנה זו, ואמוראי אחרינא אמר משמיה דר' יוחנן הלכה כסתם משנה (חולין טז.). צורה ד' ליעקב סביביו צורו. לריש שהיו כוכבים וחסם כהיה דהיינו עובדי ומחסם שהלכו להם יתר מן הכל כדאמרינן בחלק (סנהדרין צד.) עמו ויחבא שמי צבי דירושלים היו, חוסם לוח סביביו כוכבים כגון הרומניא. דעמוניא היא הוינים סמרינן בצבל והיו מניחים לישראל שבטים נהלא (קדושין טז.). ויחבם בחלה ובחבור. צעורת השבטים שהלכה סמרינן משמע (קדושין טז.).

ואפי' מתרמוד. אלמא לאו צפ"ק ישראל קיימי: **מקבלים גרים.** ולא אמרי' ישראלים ממזרים הם: **מתרמוד מ"ט לא.** מקבלים: **עבדי שלמה.** ששאלו צנות ישראל (ב) מחמת עושרן ודרין שם בחזקת עובדי כוכבים וקסבר עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר: **משום צנות ירושלים.** לקמיה מפרש לה צנות ירושלים בחורבנה כשאלו עובדי כוכבים ושאלו: ה"ג אלמא למ"ד משום צנות ירושלים מאי היא: **קשויי.** מושגי קשת: **נער הייסי.** איידי דלזכריה (ג) הא' דלעילא) **אמוראי** נינהו ואלבא דר' יוחנן מתרמוד מאי טעמא לא פליגי בה רבי יוחנן וסביא חד אמר משום עבדי שלמה וחד אמר משום בנות ירושלים בשלמא למ"ד משום עבדי שלמה קסבר (ד) עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר אלא למ"ד משום בנות ירושלים מאי פליגי בה רב יוסף ורבנן ותרווייהו משמיה דרבה בר בר חנה חד אמר תריסר אלפי גברי ושיתא אלפי קשתווי' וחד אמר תריסר אלפי גברי ומנייהו שיתא אלפי קשתווי' בשעה שנכנסו עובדי כוכבים להיכל הכל נפנו על כסף וזהב והם נפנו על בנות ירושלים שנאמר ינשים בציון ענו בתולות בערי יהודה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן פסוק זה שר העולם אמרו **נער הייתי גם זקנתי מאן אמריה** אילימא קודשא בריך הוא מי איכא זקנה קמיה ואלא דוד אמריה מי קשיש כולי האי אלא ש"מ שר העולם אמרו ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב **ידו פרש צר על כל מחמדיה זה עמון ומואב בשעה שנכנסו עובדי כוכבים להיכל הכל נפנו על כסף וזהב והם נפנו על ס"ת אמרו זה שכתוב בו **לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' ישרף באש צוה ה' ליעקב סביביו צרו** (א) אמר רב כגון הומוניא לפום נהרא אמר רב יהודה א"ר אסי עובד כוכבים שקידש בומן הזה חוששין לקדושין שמא מעשרת השבטים הוא והא כל דפריש (ב) מרובא פריש בדוכתא דקביעי דאמר רבי אבא בר כהנא (ג) וינחם בחלה ובחבור נהר גזון וערי מדי חלה זה חלוון והחבור זו**

תורה אור השלם

1. ג'שים בציון ענו בתולות בערי יהודה:
2. נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק זקן וצדקתו מבקש לקום:
3. ידו פרש צר על כל מחמדיה פי ראתה גוים באו מקדשה אשר צדיקה לא יבאו בקהל:
4. לא יבא עמוני ומואבי בקהל י' גם דוד זקנתי לא יבא לקום בקהל י' עד עולם: דברים כג ד פרשה ציון בקריה אין מנחם לה צוה ה' ליעקב סביביו צרו יהיה ירושלים לקדח ביניהם:
5. איכה א י ויגל מלך אשור את ישראל אשורה ויחבם בחלה ובחבור נהר גזון וערי מדי:
6. מלכים ב יח יא

גלוין הש"ס

תוס' ד"ה אמוראי וכו' דהולד כשר דלר"ע וכו' ע' לקמן מד ע"א דף ע ע"א וע"ג: ד"ה פסוק זה וכו' ועוד דאמרות חולקות כפי רשבי"ס צ"ב ד' קבל ע"ב ד"ה קפלו: ד"ה עובד כוכבים שקדש וכו' וח"ה הבא על שפחה. עין לקמן סט ע"ב גממתי וע"ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עבדי שלמה ששאלו צנות ישראל בחזקת עושרן: (ב) ד"ה נער וכו' דלזכריה להאי קרא לעיל נקט ליה הכא: (ג) תוספות ד"ה קסבר וכו' דכיוצא בה: (ד) בא"ד לר"ע אע"ג דלא כ"ל אות ד' מנחם: (ה) ד"ה פסוק וכו' גם זקנתי אלא שכן היה שמו נער ובפסיקתא:

1. ג'שים בציון ענו בתולות בערי יהודה: 2. נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק זקן וצדקתו מבקש לקום: 3. ידו פרש צר על כל מחמדיה פי ראתה גוים באו מקדשה אשר צדיקה לא יבאו בקהל: 4. לא יבא עמוני ומואבי בקהל י' גם דוד זקנתי לא יבא לקום בקהל י' עד עולם: דברים כג ד פרשה ציון בקריה אין מנחם לה צוה ה' ליעקב סביביו צרו יהיה ירושלים לקדח ביניהם: 5. איכה א י ויגל מלך אשור את ישראל אשורה ויחבם בחלה ובחבור נהר גזון וערי מדי: 6. מלכים ב יח יא

תוס' ד"ה אמוראי וכו' דהולד כשר דלר"ע וכו' ע' לקמן מד ע"א דף ע ע"א וע"ג: ד"ה פסוק זה וכו' ועוד דאמרות חולקות כפי רשבי"ס צ"ב ד' קבל ע"ב ד"ה קפלו: ד"ה עובד כוכבים שקדש וכו' וח"ה הבא על שפחה. עין לקמן סט ע"ב גממתי וע"ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עבדי שלמה ששאלו צנות ישראל בחזקת עושרן: (ב) ד"ה נער וכו' דלזכריה להאי קרא לעיל נקט ליה הכא: (ג) תוספות ד"ה קסבר וכו' דכיוצא בה: (ד) בא"ד לר"ע אע"ג דלא כ"ל אות ד' מנחם: (ה) ד"ה פסוק וכו' גם זקנתי אלא שכן היה שמו נער ובפסיקתא:

ואין